

Reactienota 'Verduurzamen En Herbestemmen Landgoed Prattenburg'

Inhoud

1.	Inleiding	2
1.1	Status Nota van zienswijzen	2
1.2	Leeswijzer	2
1.3	Procedure bestemmingsplan	2
1.4	Vier ingekomen zienswijzen.	3
2.	Zienswijzen	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Algemene beantwoording zienswijzen over het Natuur Netwerk Nederland	4
2.3	Beantwoording overige zienswijzen anders dan NNN	7
2.3.1	Zienswijze 1 Provincie Utrecht.....	7
2.3.2.	Zienswijze 2 Natuur en milieufederatie Utrecht.....	11
2.3.3	Zienswijze 2 Natuurmonumenten en Utrechts Landschap	15
2.3.4	Zienswijze 2 [REDACTED]	16
3.1	Wijzigingen naar aanleiding van beantwoording zienswijze	16
	Verbeelding:	16
	Regels	16
	Toelichting	17
3	Ambtshalve wijzigingen	18

1. Inleiding

1.1 Status Nota van zienswijzen

De voorliggende nota van zienswijzen behoort bij het bestemmingsplan "Verduurzamen En Herbestemmen Landgoed Prattenburg" en maakt als bijlage onderdeel uit van het bestemmingsplan "Verduurzamen En Herbestemmen Landgoed Prattenburg" met (NL.IMRO.0340.BP10092-VA01).

1.2 Leeswijzer

Deze nota bestaat uit drie hoofdstukken. Hoofdstuk 1 beschrijft de procedure van het bestemmingsplan en bevat een overzicht van de ingediende zienswijzen.

In hoofdstuk 2 staat de beantwoording van de zienswijzen. Omdat drie van de vier zienswijzen over het Natuur Netwerk Nederland gaan volgt eerst een algemene beantwoording van die zienswijzen. Daarna volgt nog een samenvatting van de zienswijzen met een gemeentelijk reactie en een conclusie. Telkens wordt aangegeven of de zienswijze wel of niet gegrond is en of deze leidt tot een aanpassing in het bestemmingsplan. Wanneer de zienswijze (deels) gegrond is, wordt bovendien aangegeven op welke wijze deze leidt tot een eventuele aanpassing van het bestemmingsplan.

In hoofdstuk 3 zijn de ambtshalve wijzigingen uiteengezet die het gevolg zijn van voortschrijdend inzicht en losstaan van de ingediende zienswijzen. De nota biedt hiermee een volledig overzicht van door te voeren /doorgevoerde wijzigingen in het vast te stellen plan.

1.3 Procedure bestemmingsplan

Op 1 januari 2024 trad de Omgevingswet in werking. Omdat het bestemmingsplan voor 31 december 2023 als ontwerp ter inzage lag, gelden de procedures zoals die golden onder de Wet ruimtelijke ordening.

Het bestemmingsplan krijgt rechtskracht nadat de procedures zoals voorgeschreven in de Wet ruimtelijke ordening, het Besluit ruimtelijke ordening en de gemeentelijke inspraakverordening zijn doorlopen. Tot de inwerkingtreding worden (of zijn) de volgende stappen doorlopen:

- a. Vooroverleg (voor)ontwerpbestemmingsplan
Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro het plan voorgelegd aan de vooroverlegpartners.
- b. Ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan 'Verduurzamen En Herbestemmen Landgoed Prattenburg' met identificatienummer NL.IMRO.0340.BP10092-ON01, lag vanaf donderdag 13 juli 2023 tot en met woensdag 23 augustus 2023 voor iedereen ter inzage. Het plan kon digitaal worden geraadpleegd via de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Ook lag het plan ter inzage in het Huis van de Gemeente Rhenen, Nieuwe Veenendaalseweg 75 te Rhenen.
- a. Gemeenteraad van 10 december 2024
Aan de gemeenteraad is voorgesteld het bestemmingsplan op 10 december 2024 gewijzigd vast te stellen, inclusief de reacties op de naar voren gebrachte zienswijzen. De provincie heeft voordat de beroepstermijn ingaat, de mogelijkheid om een reactieve aanwijzing te geven.
- a. Beroep bij de Raad van State
Tijdens de tervisielegging van het vastgestelde bestemmingsplan hebben belanghebbenden en eenieder die een zienswijze heeft ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan, de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de Raad van State.

Na afloop van de beroepstermijn treedt het bestemmingsplan in werking. Wanneer geen beroep ingesteld wordt, is het bestemmingsplan ook direct onherroepelijk. Wordt er wel beroep ingesteld, dan wordt het bestemmingsplan pas onherroepelijk als de Raad van State uitspraak heeft gedaan. In de tussentijd kan er, met uitzondering van schorsing, wel getoetst worden aan het vastgestelde bestemmingsplan en kunnen er vergunningen worden verleend.

1.4 Vier ingekomen zienswijzen.

In de periode van donderdag 13 juli 2023 tot en met woensdag 23 augustus 2023 lag het ontwerpbestemmingsplan ter inzage. In deze periode zijn er 4 zienswijze schriftelijk ingediend. De zienswijzen zijn in hoofdstuk 2 samengevat met aansluitend de beantwoording van de gemeente.

2. Zienswijzen

2.1 Inleiding

Wet bescherming persoonsgegevens

Om te voldoen aan de Wet bescherming persoonsgegevens zijn in dit raadsbesluit en de bijlagen, alle namen en adressen van personen weggehaald. Dit weglaten van de NAW-gegevens van indieners van zienswijzen, de 'anonymiseringsverplichting', vloeit voort uit de Algemene verordening persoonsgegevens (AVG). Daarin is bepaald dat NAW-gegevens van natuurlijke personen niet elektronisch beschikbaar mogen zijn. Dit geldt niet voor ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (bijvoorbeeld een bv) en voor personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure. De NAW-gegevens van de indieners zijn wel bekend bij de gemeente. Uitzondering hierop geldt wanneer een goede beantwoording van de zienswijze niet kan zonder duiding van een bepaalde locatie.

Hieronder staat de naam van instantie, bedrijf die een zienswijze heeft ingediend met het correspondentieadres.

	Ingekomen datum	Naam	Adres	Plaats
1	23-08-2023	Provincie Utrecht	Archimedeslaan 6	Utrecht
2	21-08-2023	Natuur en milieufederatie Utrecht	Arthur van Schendelstraat 600	Utrecht
3	23-08-2023	Natuurmonumenten en Utrechts Landschap		De Bilt
4	21-08-2023	Inwoner [REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

2.2 Algemene beantwoording zienswijzen over het Natuur Netwerk Nederland

De natuurbegraafplaats ligt geheel in het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Drie van de vier zienswijzen gaan bijna in zijn geheel over de ligging van de ontwikkeling in het NNN en de mogelijke aantasting daarvan. Hieronder volgt daarom eerst een beantwoording van de zienswijzen die over het NNN gaan.

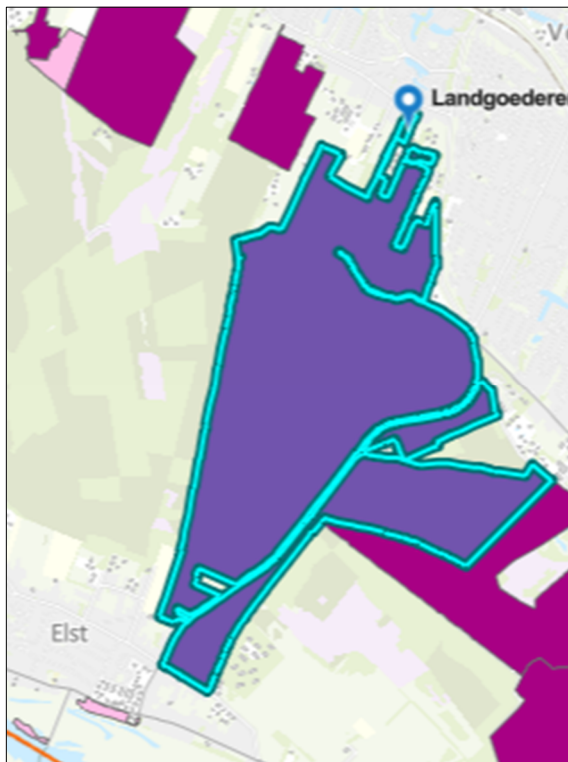
Naar aanleiding van de zienswijzen is er meerdere keren overlegt met de provincie Utrecht en gesproken met de Natuur Milieufederatie Utrecht. Samen met initiatiefnemer landgoed Prattenburg en exploitant van de natuurbegraafplaats is gekeken om zoveel mogelijk aan de verschillende belangen van de partijen tegemoet te komen. Waarbij zowel is gekeken naar het belang van de natuur als het belang van het duurzaam in standhouden van het landgoed Prattenburg. Belangrijk was om de ontwikkeling binnen het NNN zoveel mogelijk te beperken, de natuur te versterken én gelijktijdig een economische drager voor het landgoed te creëren. Het landgoed Prattenburg is verantwoordelijk voor 450 hectare bos, natuur en waardevolle rijksmonumenten. Om dit in stand te houden zijn extra financiële middelen essentieel.

Hieronder volgt een algemene beantwoording van de zienswijzen die over het NNN gaan.

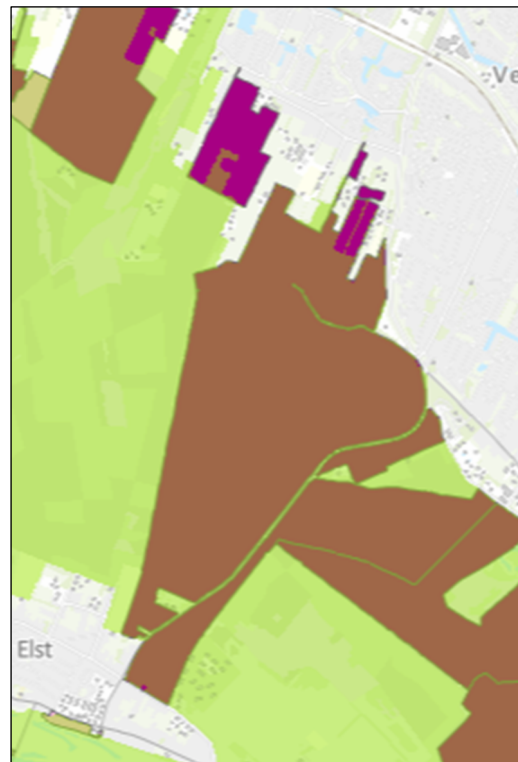
1. De ontwikkeling binnen het NNN valt niet geheel uit te sluiten.

De eerste vraag die beantwoord wordt is waarom de natuurbegraafplaats niet buiten het NNN kan worden gerealiseerd.

Hieronder is te zien dat het landgoed nagenoeg geheel in het NNN ligt. Alleen enkele agrarische percelen in het noorden, binnen de gemeente Veenendaal, liggen erbuiten.

Kaart Landgoed Prattenburg
(Bron Atlas Provincie Utrecht)

*Kaart samenvoeging Landgoed Prattenburg
met Natuur Netwerk Nederland*

Mensen die in de natuur begraven willen worden, zoeken daarvoor een plek in de natuur. Lijn is in dit geval eerst begraven in bestaande natuur en tegelijkertijd ontwikkelen van nieuwe natuur op agrarische percelen. De motivatie om in NNN te begraven wordt in dit geval toegestaan omdat de landgoedeigenaar op korte termijn financiële middelen nodig heeft voor instandhouding landgoed.

Daarnaast is een van de doelen van natuurbegraven is de verbinding tussen mens en natuur blijvend herstellen. Doordat men een graf bij leven koopt wordt men meegenomen in de natuur en haar bijbehorende verhalen. Met als gevolg een sterker gevoel van waardering en respect voor natuur. Indirect heeft de natuur hier baat bij, doordat dit gedrag op een veel groter stuk natuur haar weerslag heeft. Mede daarom is het belangrijk om men ook echt in de natuur te laten begraven. Daarnaast wordt de natuur waar natuurbegraven wordt per definitie opgewaardeerd door dagelijkse monitoring en beheer. De huidige agrarische percelen zijn hiervoor niet direct geschikt. Deze worden nog omgezet naar natuur. De noordelijke percelen binnen de gemeente Veenendaal vallen buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.

2. De aantasting binnen het NNN wordt zo beperkt mogelijk gehouden.

Wanneer het niet mogelijk is om de ontwikkeling buiten het NNN te realiseren moet de aantasting zo beperkt mogelijk blijven. Hiertoe worden de volgende nieuwe maatregelen getroffen.

- a. Er blijft gelden dat maximaal 90 ter aarde bestellingen binnen het bosgebied van ongeveer 14 ha per jaar mogen plaatsvinden. Bij gebruik van maximaal aantal toegestane graven, duurt het ongeveer 22 jaar voordat de natuurbegraafplaats in gebruik is. Zie toelichting paragraaf 2.6. Het aantal graven binnen de bospercelen is teruggebracht van 250 naar maximaal 150 per/ha. B-ware en Wageningen University en Researchcenter hebben onderzoek gedaan. Hieruit kan worden geconcludeerd dat wanneer in relatief lage dichtheden wordt begraven er geen negatieve gevolgen zijn voor de natuur. In het

ontwerpbestemmingsplan staan verschillende regels om de aantasting van het NNN te beperken. Denk aan het verplichte ecologische werkprotocol, het inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Prattenburg, en het Natuurcompensatieplan. Die nieuwe aanvullende maatregelen zijn:

- b. Geborgd wordt dat binnen de bospercelen met de aanduiding 'natuurbegraafplaats' de paden onverhard blijven.
- c. In de bestemmingsomschrijving wordt het begrip natuurbegraafplaats volledig uitgeschreven. Op deze wijze is in de regels geborgd dat het natuurgraf enkel uit vergankelijk materiaal bestaat. Een enkele vermelding hiervan in de begripsomschrijving borgt dit niet.
- d. In de regels van het bestemmingsplan is toegevoegd dat geen nieuwe paden in het bosgebied gerealiseerd mogen worden.

3. **Meerwaarde en compensatie (voor natuurbegraafplaats, parkeerplaats, zonneveld en de kapschuur)**

Naast dat de aantasting zo beperkt mogelijk blijft, moet er ook een kwalitatieve en kwantitatieve en in samenhang meerwaarde worden gecreëerd. De volgende maatregelen zijn overeengekomen:

- e. Zonder financiële compensatie wordt 5 hectare landbouw naar natuur omgezet. In het vastgesteld bestemmingsplan wordt de bestemming van de gronden gewijzigd van Agrarisch naar Natuur. De nieuwe natuur wordt gerealiseerd op akkerlanden grenzend aan het plangebied.
 - 5.190 m² vormt de compensatie van NNN-oppervlak voor natuurbegraven. Het gaat om de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats in het 'bos' (3.990 m², te verstoren oppervlak), de oppervlakte van de parkeerplaats (750 m²), het zonneveld (300 m²), en de kapschuur (150 m²). De gronden krijgen de bestemming Natuur, zonder een aanduiding die natuurbegraven mogelijk maakt
 - Van de 5 hectare wordt 45.125m² agrarische grond ook ingericht als natuurbegraafplaats. Deze gronden worden óók omgezet naar natuur.

Bovenstaande maatregelen zijn geborgd in de regels door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting. Zie bijlage 1 'Inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Prattenburg', bijlage 4, 'Natuurcompensatieplan en bijlage 5 'Plan realisatie nieuwe natuur'. Bijlage 1 en 4 zijn aangepast. Bijlage 5 is nieuw.

- f. De bestemming Bos wijzigt naar de bestemming Natuur. Binnen de bestemming Natuur is productiebos niet toegestaan. Dit is in tegenstelling tot de voormalige bestemming Bos.
- g. Daarnaast is met landgoed Prattenburg en de provincie afgesproken dat:
 - 13 hectare bos buiten de natuurbegraafplaats omgezet wordt naar een hoger natuurdoeltype. Uiteindelijk is er een plan gemaakt voor de opwaardering van 14,56 hectare aan bos. Dit is opgenomen in de nieuwe bijlage 5 van de regels 'Inrichtingsplan nieuwe natuur en opwaardering natuur'.
 - Verbetering van het bostype plaatsvindt in bos waarin natuurbegraven wordt. Het bostype moet passen binnen het inrichtings- en beheerplan welke is vastgelegd in bijlage 1 bij de regels.

Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen provincie en de landgoedeigenaar. Gelijktijdig borgen we het in het bestemmingsplan. Hiervoor is voorwaardelijke verplichting opgenomen in de regels.

- h. Er is een geactualiseerde Natuurvisie Landgoed Prattenburg opgenomen, bijlage 12 bij de toelichting. Hierin staat een uitgebreide toetsing van het plan aan de NNN-regelgeving.

2.3 Beantwoording overige zienswijzen anders dan NNN

2.3.1 Zienswijze 1 Provincie Utrecht

Zienswijze	Antwoord gemeente	Conclusie: De zienswijze leidt wel of niet tot wijziging van het bestemmingsplan
Verstedelijkingsverbod in het landelijk gebied In het landelijk gebied geldt volgens artikel 9.2 van de IOV een verstedelijkingsverbod. Begraafplaatsen, ook in de vorm van natuurbegraven, worden in het provinciale ruimtelijke beleid gezien als stedelijke activiteit. Ook de nieuwe kapschuur en de zonnepanelen zijn nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan wordt nu verwezen naar het artikel 9.8 van de IOV over kernrandzones. De motivering hoe de ruimtelijke kwaliteit wordt verhoogd door realisatie van zonnevelden en een kapschuur ontbreekt. Voor de onderbouwing moet een stappenplan doorlopen worden om te onderzoeken of de voorgestelde nieuwe verstedelijking werkelijk de enige manier is om het landgoed duurzaam in stand te houden. Hiervoor kan de Leidraad voor historische buitenplaatsen gevolgd worden (zie hiervoor de toelichting op artikel 7.8 van de IOV)	In artikel 7.8 IOV staat onder welke drie voorwaarden verstedelijking is toegestaan op buitenplaatsen. Dit artikel is doorlopen. 1. Kleinschalig Het totale landgoed heeft een omvang van ongeveer 450 hectare. De gronden waarop de natuurbegraafplaats ligt heeft een totale oppervlakte van ongeveer 19 hectare. Het percentage van natuurbegraafplaats bedraagt 4,2 % van het landgoed. 2. gericht is op het creëren van economische kostendragers De natuurbegraafplaats is één van de kostendragers voor het landgoed. Initiatiefnemer heeft een totaalvisie voor de periode 2024-2035 opgesteld. In de totaalvisie wordt de waarde van het landgoed geschetst, waarna de huidige exploitatie met de al genomen maatregelen om te besparen en alternatieve inkomstenbronnen wordt weergegeven. Daarnaast worden de plannen geschetst waarmee het landgoed op termijn een positief exploitatieresultaat wil behalen zodat het landgoed nog honderden jaren zijn maatschappelijke rol in de omgeving kan blijven vervullen. Een van de plannen is de natuurbegraafplaats. De totaalvisie is met de provincie gedeeld. 3. Zorgvuldig wordt ingepast in de omgeving. De kapschuur en zonneveld zijn zorgvuldig ingepast in de omgeving. Zie het inrichtingsplan. In totaal wordt ongeveer 14 hectare bos omgezet naar natuur waarbij de kwaliteitsdoelstelling van het bestaande bos wordt vastgelegd. Daarnaast wordt ongeveer	De zienswijze leidt tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan. De motivatie onder welke voorwaarden verstedelijking is toegestaan, is in de toelichting bijgevoegd. Een deel van de Totaalvisie is als bijlage opgenomen in de toelichting. De financiële aspecten zijn verwijderd. De volledige totaalvisie is gedeeld met de provincie.

	5 hectare agrarische gronden omgezet naar natuur waarvan bijna 5.190 m² alleen natuur wordt zonder natuurbegraven. Dit alles vormt zowel voldoende compensatie voor de natuurbegraafplaats, het zonneveld als de kapschuur. Conclusie: We hebben de stappen doorlopen van artikel 7.8 IOV om gemotiveerd af te wijken van het verstedelijkingsverbod.	
		Bij de bijlagen van de toelichting bij het bestemmingsplan wordt een deel van de Totaalvisie bijgevoegd. De financiële aspecten hebben wij verwijderd. De volledige totaalvisie is gedeeld met de provincie.
Natuur Netwerk Nederland (NNN) Het plangebied ligt binnen het NNN en door het toevoegen van een nieuwe bestemming is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Volgens de IOV mag er geen aantasting van het NNN plaatsvinden, hier geldt het 'Nee, tenzij' principe. Dergelijke aantasting is alleen mogelijk indien onderbouwd wordt dat voldaan kan worden aan één van de uitzonderingen. In het bestemmingsplan wordt een beroep gedaan op de meerwaardebenadering (artikel 6.3 van de IOV). Aantasting vindt plaats door kapschuur (150 m²), zonnepanelen 300 m²). Het natuurbegraven zorgt voor aantasting van de kwaliteit. 1. Er wordt niet gemotiveerd waarom deze omvang van het plangebied minimaal nodig is voor de natuurbegraafplaats en waarom er minimaal 250 graven per hectare toegestaan moeten worden. 2. Voor een aantal gebouwen komt er een andere bestemming (Koetshuis, Zondagsschool en Schapenschuur). Er is niet duidelijk onderbouwd of dit	Zie beantwoording paragraaf 2.2 Ad 1. Lagere grafelijkheid in de bospercelen. Voor de natuurbegraafplaats is in eerste instantie uitgegaan van een grafelijkheid van 250 per/ha. Deze dichtheid was nodig om de natuurbegraafplaats voldoende rendabel te maken. Begraven in de bestaande natuur is noodzakelijk omdat dit gebied direct geschikt is voor begraven in de natuur. Anders dan de omliggende agrarische percelen die eerst omgezet moeten worden naar natuur. In overleg met landgoedeigenaar, exploitant van de natuurbegraafplaats en de provincie Utrecht is overeenstemming bereikt om de grafelijkheid van de bospercelen te verlagen van 250 naar 150 graven/ hectare. Gelijktijdig wordt ongeveer 5 hectare landbouwgrond naar natuur omgezet waarop natuurbegraven plaats kan vinden met een grafelijkheid van 500 graven/ha. Het herbestemmen van de Zondagsschool, Schapenschuur tot logiesfuncties, de twee bestaande schuren (die dienst gaan doen voor opslag en kantoor) en het koetshuis leidt	Ja, zie maatregelen genoemd in paragraaf 2.2 Natuurdoeltype uit de inrichtingsplannen geldt als basis. Dit is ook een voorwaardelijke verplichting vanuit de overeenkomst tussen landgoedeigenaar en de provincie waarmee het plan geborgd kan worden.

andere gebruik al dan niet tot meer verstoring en aantasting van het NNN zal leiden	niet tot een aantasting van het NNN in vergelijking met de vorige functies, zoals het geven van bijbelonderwijs en het houden van schapen en het wonen. De herbestemming van de gebouwen leidt niet tot negatieve effecten op één van de volgende punten: - De aanwezige ecosystemen (waaronder biotopen en habitats); - De potenties; - De robuustheid van het systeem inclusief de verbindingsfunctie voor soorten; - Bijzondere soorten; en - De abiotische en ruimtelijke condities die deze soorten en ecosystemen nodig hebben. De drie gebouwen betreft uitsluitend bebouwd oppervlak. De functies vinden in bestaande bebouwing plaats en zorgen niet voor significante toename van bijvoorbeeld geluid (zie o.a. de motivering bij de paragraaf over 'stiltegebied', zoals opgenomen in paragraaf 4.3.1 van deze toelichting). Deze gebouwen hebben momenteel geen waarde voor de aanwezige ecosystemen en bijzondere soorten. Het omvormen van deze gebouwen tot natuur is het enige alternatief. Dit is cultuurhistorisch ongewenst/onmogelijk en zal naar verwachting niet bijdragen aan het versterken van het NNN. De gebouwen zullen geen bijdrage leveren aan de robuustheid van het systeem inclusief de verbindingsfunctie voor deze soorten. Het nieuwe gebruik is nodig om de monumentale gebouwen in stand te houden. Zie paragraaf 2.11 van de toelichting. Tenslotte: in het totale plan wordt meer gecompenseerd, aangaande NNN, dan nodig. Er wordt 14,5 hectare bestaand bos opgewaardeerd. Hiermee is voorzien in een extra buffer, om met zekerheid te voldoen.	
Stiltegebied: Het plangebied is aangewezen als stiltegebied. Een stiltegebied bestaat feitelijk uit	Met het voorliggende plan is geen sprake van significante negatieve beïnvloeding van de geluidsbelasting binnen	In het ecologisch werkprotocol wordt vastgelegd dat geen

een bufferzone en een stille kern. Om het geheel van het stiltegebied ligt een aandachtsgebied. Voorliggend plangebied is in het strengste regime van stiltegebieden gelegen, namelijk de stille kern. Hoewel er in het hoofdstuk over het provinciaal beleid wel wordt verwezen naar de regels van de IOV wat betreft stiltegebieden, is er onvoldoende gemotiveerd wat de gevolgen zijn voor de stille kern. Er zal een beoordeling moeten plaatsvinden in hoeverre de wijzigingen die het bestemmingsplan toestaat, leiden tot een andere akoestische situatie en of daarmee ook voldaan wordt aan het gestelde 24-uursgemiddelde van 40 dB(A), volgens artikel 9.24 lid a van de IOV. Daarnaast moet het plan volgens artikel 9.25 regels bevatten die duidelijk maken op welke manier er aan de gestelde normering wordt voldaan. Op dit moment ontbreekt hiervoor een akoestisch onderzoek of een onderbouwing in de bijlagen.	stiltegebied. Op dit moment is het landgoed toegankelijk voor wandelen op wegen en paden. Dit is toegestaan op basis van de huidige bestemmingsplannen. Daarnaast is het openstellen van het landgoed een verplichting voor de landgoedeigenaar. Reguliere werkzaamheden ten behoeve van het onderhoud van het bos en de natuur gebeurt nu ook machinaal. In de kern van het plangebied worden enkele openbare paden wel afgesloten (zie afbeelding 39 uit het inrichtings- en beheerplan, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de regels van dit bestemmingsplan). Deze paden blijven alleen toegankelijk voor bezoekers van de begraafplaats. Dit om rust te creëren, ook voor de das. Natuurbegraven vindt enkel in alle rust plaats. Er is geen versterkt geluid toegestaan bij ter aardestellingen. Het graven gebeurt met een elektrische minigraver en/of handmatig. Al het materieel is elektrisch en er is slechts sprake van één natuurbeheerder die actief is met dit materieel. Er worden ter plaatse geen uitvaartdiensten gehouden op het landgoed. Deze vinden buiten het landgoed plaats. Wel is het mogelijk om in het koetshuis een relatief kleine ceremonie te houden. Dit koetshuis ligt echter buiten het stiltegebied (op bijna 100 meter van de bufferzone van het stiltegebied). Ook de herbestemming van de Zondagsschool, schapenschuur (net buiten de bufferzone gelegen), en de twee schuurtjes die gaan dienen als opslag, ontvangst en kantoor, leiden voor het aspect geluid niet tot significante wijzigingen ten opzichte van de vorige en huidige functies. Deze gebouwen krijgen geen functies die zorgen dat het geluidsniveau redelijkerwijs gaat toenemen boven de gestelde normering. Er is rekening gehouden met de ligging in/dichtbij stiltegebied door te kiezen voor functies waarbij, buiten de bebouwing zelf, geen geluid waarneembaar zal zijn. De erfgoedloges hebben	versterkt geluid is toegestaan.
---	--	--

	een karakter dat past bij het landgoed. Rust en ruimte zijn de kernwaarden. De nieuwe functies vinden alleen intern plaats. Mogelijke klanten en bezoekers parkeren bij 'de groene entree' en wandelen naar de natuurbegraafplaats (ook voor ontvangst) of worden opgehaald met elektrische golfkar.	
--	---	--

2.3.2. Zienswijze 2 Natuur en milieufederatie Utrecht

Zienswijze	Antwoord gemeente	Conclusie: De zienswijze leidt wel of niet tot wijziging van het bestemmingsplan
NNN	Zie beantwoording paragraaf 2.2 Algemene beantwoording zienswijzen over het Natuur Netwerk Nederland. Vooropgesteld wordt dat de natuurbegraafplaats in deze vorm in zijn geheel niet lijkt op een reguliere begraafplaats of wellicht een andere natuurbegraafplaats. Er vindt geen enkele vorm van verharding of verstening plaats. De graven als ook de eventuele tijdelijke gedenktekens bestaan enkel uit vergankelijk materialen. Paden en wegen worden niet verhard.	
Er is geen actuele behoefte voor een natuurbegraafplaats.	De belangstelling voor natuurbegraven groeit. Exploitant heeft verschillende informatiebijeenkomsten gehouden die drukbezocht zijn. Er zijn 3100 belangstellenden geregistreerd. Daarnaast is er door toenemende vergrijzing en blijkt uit onderzoek van de brancheverenigingen dat er voldoende belangstelling is. Zie ook paragraaf 2.7 van de toelichting.	
Daarbij is de locatiekeuze voor deze functie verkeerd. Een begraafplaats is een stedelijke functie die buiten het stedelijk gebied alleen in de kernrandzone aanvaardbaar	Zie beantwoording onder 2.2 onder 1. De ontwikkeling binnen het NNN valt niet geheel uit te sluiten en 2.3.1 beantwoording zienswijze provincie Stedelijke ontwikkeling. In artikel 7.8 IOV staat onder welke voorwaarden verstedelijking is toegestaan op buitenplaatsen. Dit artikel is doorlopen. 2. Kleinschalig	

	Het totale landgoed heeft een omvang van ongeveer 450 hectare. De gronden waarop de natuurbegraafplaats ligt heeft een totale oppervlakte van ongeveer 19 hectare. Het percentage van natuurbegraafplaats bedraagt 4,2 % van het landgoed. Daarbij wordt er geen nieuwe bebouwing gerealiseerd (naast de vergunde zonnepanelen en kapschuur), vinden er maximaal 90 begrafenissen per jaar plaats en vinden de begrafenissen helemaal natuurlijk plaats. De functie is ondergeschikt aan de historische bebouwing op het landgoed en tast de cultuurhistorische waarden niet aan. 2. gericht is op het creëren van economische kostendragers De natuurbegraafplaats is één van de kostendragers voor het landgoed. Initiatiefnemer heeft een totaalvisie voor de periode 2024-2035 opgesteld. In de totaalvisie wordt de waarde van het landgoed geschetst, waarna de huidige exploitatie met de al genomen maatregelen om te besparen en alternatieve inkomstenbronnen wordt weergegeven. Daarnaast worden de plannen geschetst waarmee het landgoed op termijn een positief exploitatieresultaat wil behalen zodat het landgoed nog honderden jaren zijn maatschappelijke rol in de omgeving kan blijven vervullen. Een van de plannen is de natuurbegraafplaats. De totaalvisie is met de provincie gedeeld. 3. Zorgvuldig wordt ingepast in de omgeving. De kapschuur en zonneveld zijn zorgvuldig ingepast in de omgeving. Zie het inrichtingsplan. In totaal wordt ongeveer 14 hectare bos omgezet naar natuur waarbij de kwaliteitsdoelstelling van het bestaande bos wordt vastgelegd. Daarnaast wordt ongeveer 5 hectare agrarische gronden	
--	--	--

	omgezet naar natuur waarvan bijna 5.190 m² alleen natuur wordt zonder natuurbegraven. Dit alles vormt zowel voldoende compensatie voor de natuurbegraafplaats, het zonneveld als de kapschuur. Conclusie: We hebben de stappen doorlopen van artikel 7.8 IOV om gemotiveerd af te wijken van het verstedelijkingsverbod.	
Het plan leidt bovenal tot omvangrijke verstoring van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De aantasting van het NNN is 13,3 hectare bos en 1.200 m² kruidenrijk grasland. Dit is niet toelaatbaar. De onderbouwing van de natuurwaarden schiet tekort. De natuurwaarde van het plangebied is hoger dan de toelichting schetst en is onvoldoende besproken.	Zie ook algemene beantwoording paragraaf 2.2 en de voorgestelde wijzigingen voor compensatie. De oppervlakte van de parkeerplaats (750 m², het zonneveld (300 m²), de kapschuur (150 m²) worden gecompenseerd. Naast de oppervlakte van de natuurbegraafplaats in het bos (3.990 m²). Totale compensatie is 5.190 m². De huidige natuurwaarden zijn door een specialistisch bureau onder ander beschreven in het document 'Natuurvisie Landgoed Prattenburg', zoals opgenomen in bijlage 12 van de toelichting van het bestemmingsplan. Hierin is ook opgenomen hoe de natuurwaarden versterkt kunnen worden. De concrete te nemen maatregelen zijn opgenomen in het inrichtings- en beheerplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van de regels van het bestemmingsplan en in de betreffende documenten die voorzien in de omvorming van agrarische gronden naar natuur (de geactualiseerde bijlage 4 van de regels van het bestemmingsplan en de nieuwe bijlage 5 van de regels van het bestemmingsplan).	
De natuurmaatregelen zoals te ontdekken in de Natuurvisie en het Inrichtings- en beheerplan zijn geen van allen meerwaardemaatregelen en alleen de veel te kleine compensatielocatie is te beschouwen als een compensatiemaatregel.	Beide zijn aangepast. Zie de aanpassingen zoals genoemd in paragraaf 2.2. Inrichtings- en beheerplan voor begraven in bosgebied is aangepast van een maximale graf dichtheid van 250 graven per hectare naar 150 graven per hectare (en op het geactualiseerde dassenonderzoek).	

	Daarnaast is de Natuurvisie aangepast. Hierin zijn de wijzigingen verwerkt, die hiervoor zijn besproken, n.a.v. de ingediende zienswijzen. Dit betreft bijlage 12 van de toelichting. Daarnaast is Bijlage 4 van de regels aangepast en is bijlage 5 aan de regels toegevoegd. Dit betreffen de documenten die voorzien in de omvorming van agrarische gronden naar natuur, waarmee ook aan het te compenseren oppervlak van 5.190 m² wordt voldaan.	
Aangezien het daarbovenop plausibel is dat dassen graven beschadigen (beenderen naar het oppervlak brengen) bij het graven van burchten maakt het voorzorgsbeginsel dat deze locatie, in de nabijheid van dassenburchten, een ongeschikte locatie is voor een begraafplaats.	Er zijn veel natuurbegraafplaatsen waar ook dassen leven. Tot op heden is er geen enkele melding van een vergraven graf door dassen op een natuurbegraafplaats, noch op een reguliere begraafplaats. De enige bekende melding is dat er in het Verenigd Koninkrijk een Vos een graf is gaan vergraven. Daar is overigens geen stoffelijk overschot omhoog gehaald. Om een stevige dassenburcht te bouwen is het zaak dat de das graaft in stabiele grond. Graven zijn dat na het sluiten niet. Die bodemstabiliteit is niet voldoende voor een dassenburcht. Tegen de tijd dat de bodem stabiel genoeg is, is het stoffelijk overschot al vergaan en vormt een eventuele burcht geen verdere hinder voor het eerdere graf.	
Het aanleggen van een zonneveld in het NNN onwenselijk. Deze kan beter boven de bestaande parkeerplaats aangelegd worden	Het zonneveld is aangelegd om het hoofdgebouw van stroom te voorzien. De gekozen locatie ligt direct naast het hoofdgebouw en was een stuk grasland welke goed landschappelijk ingepast kon worden. Op de bestaande parkeerplaatsen is geen ruimte voor een zonneveld van 300 m². Ze ligt daarnaast op een afstand van ongeveer 500 m van het hoofdgebouw waardoor een langere kabel door het NNN naar het hoofdgebouw nodig is. De afstand van het huidige zonneveld tot het hoofdgebouw is ongeveer 75 m.	De oppervlakte compensatie is opgenomen in dit het vastgestelde bestemmingsplan. 300 m² agrarisch wordt omgezet naar natuur.
Paragraaf 2.6 van de toelichting wekt de suggestie dat overleg is geweest met		Aanpassing toelichting. De suggestie in paragraaf 2.6 wordt verwijderd.

natuurmonumenten. Dit is niet het geval.		

2.3.3 Zienswijze 2 Natuurmonumenten en Utrechts Landschap

Zienswijze	Antwoord gemeente	Conclusie: De zienswijze leidt wel of niet tot wijziging van het bestemmingsplan
NNN	Zie beantwoording paragraaf 2.2 Algemene beantwoording zienswijzen over het Natuur Netwerk Nederland.	
Waarom zijn de verschillende ontwikkelingen noodzakelijk op de beoogde locatie(s)?	Het landgoed Prattenburg ligt bijna in zijn geheel in het NNN. De ontwikkelingen zijn nodig om het landgoed in stand te houden. Dit blijkt ook uit de totaalvisie die met gemeente en provincie is gedeeld. Een deel van de totaalvisie is opgenomen als bijlage bij de toelichting.	
Wat is de natuurwaarde en -kwaliteit van het gebied dat aangetast/verstoord/verkleind wordt?	Zie het inrichtings- en beheerplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van de regels van het bestemmingsplan, in samenhang met het ecologische onderzoek (welke is geactualiseerd), zoals opgenomen in bijlage 2 van de toelichting van het bestemmingsplan en de geactualiseerde Natuurvisie Landgoed Prattenburg, zoals opgenomen in bijlage 12 van de toelichting van het bestemmingsplan (met name hoofdstuk 5).	
Welk effect hebben de verschillende ontwikkelingen op het NNN?	Dit is uitgebreid onderbouwd in de geactualiseerde Natuurvisie Landgoed Prattenburg, zoals opgenomen in bijlage 12 van de toelichting van het bestemmingsplan (met name hoofdstuk 5).	
Welke natuurknelpunten en -kansen zijn in het plangebied en omgeving aanwezig?	Deze zijn benoemd in verschillende onderliggende documenten van het bestemmingsplan. Zoals in de natuurvisie (bijlage 12 van de toelichting en in de inrichtingsplannen (bijlagen 1, 2 en 5 van de regels.	
Welke maatregelen worden daadwerkelijk uitgevoerd ter mitigatie en compensatie?	Zie algemene beantwoording paragraaf 2.2. Het omzetten van agrarische gronden naar Natuur. Het omzetten van de bestemming Bos naar Natuur. De concrete maatregelen zijn opgenomen in het inrichtings- en beheerplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van de regels van het bestemmingsplan en in de documenten die voorzien in de omvorming van agrarische gronden naar natuur (de geactualiseerde bijlage 4 van de regels van het	

	bestemmingsplan en de nieuwe bijlage 5 van de regels van het bestemmingsplan.	
Een duidelijke uitwerking van de meerwaardebenadering	Zie algemene beantwoording paragraaf 2.2. De meerwaardebenadering is uitgewerkt in de geactualiseerde Natuurvisie Landgoed Prattenburg, zoals opgenomen in bijlage 12 van de toelichting van het bestemmingsplan.	
Plannen in gemeente Veenendaal	Maken geen onderdeel uit van dit plan.	

2.3.4 Zienswijze

Zienswijze	Antwoord gemeente	Conclusie: De zienswijze leidt wel of niet tot wijziging van het bestemmingsplan
De zienswijze betreft het voorgenomen besluit een aantal wandelpaden in het plangebied af te sluiten.	Er worden geen wandelpaden afgesloten in het plangebied tenzij daar goede redenen voor zijn, denk aan het kerngebied Das zoals genoemd in bijlage 1, het inrichtings- en beheerplan.	Zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

3.1 Wijzigingen naar aanleiding van beantwoording zienswijze

De ingediende zienswijze geeft aanleiding tot aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan.

Verbeelding:

- Bestemming Bos in het ontwerpbestemmingsplan wijzigt naar bestemming Natuur.
- Bestemmingsplan wordt uitgebreid met ongeveer 5 hectare agrarische gronden aan de zuidwestrand en de noordostrand van het bestemmingsplan. De huidige bestemming Agrarisch van deze gronden wijzigt naar Natuur.
- De aanduiding natuurbegraafplaats wordt gesplitst.
 - Er komt een aanduiding waar maximaal 150 graven per hectare zijn toegestaan, de bospercelen.
 - Er komt een aanduiding waar maximaal 500 graven per hectare zijn toegestaan. De voormalige agrarische percelen.

Regels

- Bestemming Bos in het ontwerpbestemmingsplan wijzigt naar bestemming Natuur.
- De aanduiding natuurbegraafplaats wordt gesplitst.
 - Er komt een aanduiding waar maximaal 150 graven per hectare zijn toegestaan, de bospercelen.
 - Er komt een aanduiding waar maximaal 500 graven per hectare zijn toegestaan. De voormalige agrarische percelen.
- Om de compensatie, kwalitatief en kwantitatief, te borgen, zijn de volgende bijlagen aangepast:
 - Bijlage 1 Inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Prattenburg,
 - Bijlage 3 Ecologisch werkprotocol Natuurbegraafplaats,
 - Bijlage 4 Natuurcompensatieplan.
 - Nieuwe bijlage 5 'Inrichtingsplan nieuwe natuur en opwaardering natuur' is toegevoegd. Borging vindt plaats door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting.
- In de gebruiksregels wordt opgenomen dat de paden binnen de bospercelen met de aanduiding 'natuurbegraafplaats' onverhard blijven én dat daar geen nieuwe paden zijn toegestaan.

- e. In de bestemmingsomschrijving wordt de omschrijving van natuurbegraafplaats toegevoegd. Op deze wijze is in de regels geborgd dat het natuurgraf enkel uit vergankelijk materiaal bestaat.
- f. In de regels wordt geborgd dat er geen nieuwe bouwwerken zijn toegestaan ten behoeve van de natuurbegraafplaats. Werken van natuurlijk vergankelijk materiaal worden niet beschouwd als een bouwwerk.

Toelichting

- i. De wijzigingen die op de verbeelding en in de regels zijn gedaan, zijn ook verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan. Belangrijkste wijzigingen zijn;
 - Dichtheid natuurbegraven in bosgebied is gewijzigd van maximaal 250 graven per hectare naar maximaal 150 graven per hectare;
 - Er wordt 5.190 m² agrarische grond omgevormd naar nieuwe natuur, waar niet begraven mag worden;
 - Er wordt ongeveer 4,5 hectare agrarische grond omgevormd naar nieuwe natuur, waar ook begraven mag worden, in een dichtheid van maximaal 500 graven per hectare.
 - Er wordt 14,56 hectare aan bosgebied, gelegen aan de zuidoostkant van Landgoed Prattenburg, verbeterd (opgewaardeerd);
 - Toegevoegd is dat de kapschuur en de realisatie van de zonnepanelen beide inmiddels zijn vergund;
 - De kaart met de aanwezige dassenburchten is geactualiseerd.
- j. Bijlage 1 Overzichtskaart plan is aangepast.
- k. Bijlage 2 Ecologisch onderzoek Natuurbegraafplaats Prattenburg is aangepast (actualisatie).
- l. Bijlage 12 Natuurvisie Landgoed Prattenburg is aangepast (actualisatie).
- m. Bijlage 14 Totaalvisie Prattenburg is toegevoegd.
- n. Bijlage 15 Archeologisch bureauonderzoek natuurbegraven op agrarische gronden is toegevoegd (en de resultaten zijn ook verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan)
- o. Bijlage 16 Archeologisch inventariserend veldonderzoek natuurbegraven op agrarische gronden is toegevoegd (en de resultaten zijn ook verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan)
- p. Bijlage 17 Reactienota Verduurzamen en herbestemmen Landgoed Prattenburg is toegevoegd.

3 Ambtshalve wijzigingen

Verbeelding

Er zijn geen ambtshalve wijzigingen in de verbeelding van het bestemmingsplan.

Ambtshalve wijzigingen in de regels:

Er zijn geen ambtshalve wijzigingen in de regels van het bestemmingsplan.

Ambtshalve wijzigingen in de toelichting.

In de toelichting wordt het volgende aangepast:

- a. De "Reactienota Verduurzamen En Herbestemmen Landgoed Prattenburg" is als bijlage bij de toelichting gevoegd.